

BARBARA BURMAN BAINES, *Fashion Revivals from the Elizabethan age to the present day*, London 1981, ss. 191, ryc. 148 w tym 4 barwne.

Autorka starała się podać krótkie charakterystyki ubiorów z Europy Zachodniej od XVI—XX wieku. Najbardziej interesująca jest periodyzacja przeprowadzona według czterech odradzających się stale stylów: klasycznego, wiejskiego, historycznego i egzotycznego. Według tych stylów autorka charakteryzuje cechy ubiorów w XVI wieku. Były one zarazem odległym naśladownictwem antyku, z wpływami sielanek pasterskich i ubioru wschodniego, żołnierskiego i miejskich wzorów cechowych. Podobna różnorodność wpływów dała w XVII w. najbardziej fantazyjne rozwiązania strojów męskich a następnie ich uniformizację. Przy charakterystyce XVIII w. autorka dostrzega trafnie daleko idące uproszczenia strojów porannych kobiecych i męskich przy równoczesnej barwnej fasadzie rozłożystych rogówek, wysokich fryzur i przeładowaniu dodatkami. Ukazano mieszczańskie poczucie godności w XIX w. powodujące zniekształcenie kobiecej zwłaszcza sylwetki przez nadmierne poszerzenie spódnic. Należy podkreślić znaczną swobodę z jaką autorka porusza się w materiale kostiumologicznym z pięciu wieków. Syntetyczne określenia zaczerpnęła z literatury pięknej i pamiętnikarskiej. Niektóre z jej zwiezłych charakterystyk różnorodnych składników stylu danego okresu uderzają trafnością. Zarazem jednak zawsze dotyczą one wiodącej mody przetwarzającej ornament wschodni, egzotyczny i elementy rodzimego zdobnictwa chłopskiego. Nawiązanie do konkretnych ubiorów, zamiast operowania samą ikonografią, osadziłoby te efektowne charakterystyki w określonym miejscu i czasie i znaczna ich część mogłaby się okazać zbyt uproszczona.

I. Turnau